

Úr Løg- tinginum

Tingfundur klokkan 10

JOHN JOHANNESSEN

Dagsskráin fyri tingfundin, ið verður sett klokkan tíggu í morgun, er ein av teimum styttri. Try máleru á skránni.

Fyrst á skránni er fyrsta viðgerð av uppskoti til samtyktar um tilráðingar frá Útnorðurráðnum í 1999 og um frágreiðing um virki ráðsins í 1999. Tað var Jógvan Djurhuus,

ið vegna føroysku sendinevndina legði uppskotið fyri lögtingið 3. november.

Næsta málið á skránni er svar frá lögmanni upp á fyrispurning frá Bergi P. Dam um rættartrygd hins einstaka. Fyrispurningurin varð fráboðaður 8. oktober.

Seinast á skránni fyri tingfundin í dag er fram-løga.

Ov fáar kvinnur í tinginum

Ársfrágreiðingin hjá Útnorðurráðnum staðfestir, at alt ov fáar kvinnur eru í føroyskum politikki

JOHN JOHANNESSEN

Í frágreiðingin frá Útnorðurráðnum verður millum annað greitt frá, at Norðurlond vanligar verða roknað sum eitt paradis fyri kvinnur, tá talan er um politiska luttøku. Men frágreiðingin staðfestir, at hetta ikki er galdandi fyri londini í útnorði.

Politiska luttøkan hjá kvinnum í útnorði hevur verið ógvuliga lág upp gjøgnum tíðina, bæði tá talan er um býráðspolitikk og landspolitikk. Í Føroyum eru bert 12 prosent av lögtingslimunum kvinnur, og í Grønlandi eru 14 prosent av limunum í landstinginum kvinnur.

Í Íslandi er talið av kvinnum í politikki tó

hægri. Eftir altingsvalið í maj í ár gjørdust 35 prosent av limunum kvinnur. Í valskeiðnum frá 1995 til 1999 vóru 25 prosent av altingslimunum kvinnur.

Orsøkin til, at talið av kvinnum í íslenskum politikki er hækkan, verður mett at vera, at íslendingar í seinastuni hava rikið eina miðvísa herferð fyri at fáa kvinnur í politikk.

Útnorðurráðið heldur, at fyri at økja um áhugan fyri kvinnum í politiska livinum í Føroyum og Grønlandi, eigur ein nevnd at verða sett, ið skal skipa fyri tveirpolitiskum tiltøkum, ið økja um áhugan fyri kvinnum í politikki, eins og gjørt varð í Íslandi.

Spurningurin um rættartrygd svaraður

Løgmaður svarar í dag fyrispurninginum frá Bergi P. Dam, um tað er loyvt landsstýrismanni at almannakunngera lønarviðurskipti hjá privatum

JOHN JOHANNESSEN

Á almennum fundi í lærarskúlahøllini 21. september almannakunngjordi Hogni Hoydal, landsstýrismaður, hvussu stór krøv ein einstakur búskaparfrøðingur hevði sett til at ferðast kring landið og kunna um Hvítubók. Hann roknaði eisini út, hvussu nógv tað samanlagt hevði kostað

landsstýrinum at tikið við samsýningarkrøvunum.

Hetta fall ikki í góða jørð hjá Bergi P. Dam, sum tá sat á tingi sum varamaður fyri Kristian Magnussen. Hann setti tiskil lögmanni fyrispurning í trimum portum um rættartrygd hins einstaka.

Hesin fyrispurningur verður svaraður í tinginum í dag.

Sildberin og Sólvit í 20 ár

Í síðstu viku vóru 20 ár liðin síðani strandfaraskipið Sildberin varð tikið í nýtslu. Sólvit Simonsen hevur verið við øll árin

Ikki bert forbókstavnir eru teir somu. Eisini medferðin er vörðin lík, sum árinu eru liðin. Sólvit hevur seinna árin fingið gongulag, ið ikki er ólíkt vaggandi siglingarlagnum hjá litla strandfaraskipinum. Sólvit og Sildberin hava nú í 20 ár røkt siglingina til Skúvoyanna

Orð: Eli Hentze

Mynd: Emil Simonsen

Sagt verður um hjúnarfelagar at teir, sum tíðin liður, líkjast meira og meira. Haldi ikki, at tað er nasvist at siga tað sama um Sildberan og Sólvit Simonsen, ið hevur verið við øll 20 árin, harav tey 13 sum skipari.

Ikki bert forbókstavnir eru teir somu. Eisini medferðin er vörðin lík, sum árinu eru liðin. Sólvit hevur seinna árin fingið gongulag, ið ikki er ólíkt vaggandi siglingarlagnum hjá litla strandfaraskipinum. Hetta eyðkenni er helst tað mest eyðsýnda. Onnur eru, ið krevja meira vitan, persónliga vitan.

Sildberin rullar illa, skipið er treyst og vinnur vegin fram uttan at himprast við. Sama kann sigast um skiparan, ið ikki firir stinger. Neyðugt verður helst ikki við fleiri samanberingum á hesum sinni og á hesum staði.

Bygdur á Tvøroyi

Síðst í sjevtíðarunum vóru stig tikið til at byggja strandfaraskip til Skúvoyarleiðina.

Jóhan Hentze og Kjartan Hentze, báðir úr Skúvoy, høvdu í mong mong ár røkt hesa farleið í opna báti teirra, nevndur Sigmundur. Poul Eli Bærentsen av Tvøroyri fekk til uppgávu at byggja nýggju Skúvoyarferguna, ið var klár at fara fyrsta túrin til Skúvoyar tann 28. oktober 1979. Royndarsiglingin, áðrenn skipið kom til Sands, vísti, at stabiliteturin ikki var nóg góður, og tí blivu 3 tons av blýggi tikið umborð fyri at betra um stabiliteturin.

Sólvit Simonsen og Jógvan Clementsen vanligar nevndur Beggi Jógvan, ið

var skipari tey fyrstu 7 árin, sigldu Sildberan av Havnini suður til Sands. Sólvit minnst væl henda teirra fyrsta túr við hesum nýggja stásliga fari. "Tá ið vit fóru av Havnini var sjaskveður av landssynningi, og tá ið vit komu oman á Nesíð, kendu vit brendaroyk koma í nasarnar. Eldur var tá komið í bakborðsmotorin. Jógvan fekk beinanvegin fatur á eldslokkjaranum og sløkt eldin. Vit sigldu so inn aftur á Havnina. Hin motorurin riggaði væl. Stórur tryggleiki at hava tveir motorar. Nakað, ið øll strandfaraskipini áttu at havt. Helst eru tað bert Súlan og Pride, ið bert hava tann eina motorin", greiðir Sólvit frá.

Skúvoyingar betri samband við Sandoyanna

Tá ið byrjunartupulleikarnir vóru loystir, upprann dagurin, tá ið Skúvoyingar kundu gera seg til at taka ímóti Sildberanum. Og 28 oktober 1979 loysti báturin so fyrstu ferð frá kai á Sandi við kós móti Skúvoyinni. Manningin taldi tveir mans, Sólvit Simonsen og skiparan Beggi Jógvan. Eftir

henda dag eru nógvir túrar sigldir og mangt er broytt her á landi. Millum annað hava skúvoyingar fingið nýggja havn. Sildberin ger 22 túrar summarhálvárið, meðan vetrarætlanin er heldur lakari. Ritan ger ein túr um vikuna úr Havnini við frakt, men best hevði verið, um Sildberin hevði havt eina last, so øll fraktin kundi verið flutt av Sandi. Tað hendir ov ofta, at Ritan ikki fær lagt at har út, sigur Sólvit.

Manningin
gjøgnum árin

Í lötuni eru triggir mans við Sildberanum. Tveir eru umborð og ein hevur frívikku. Sólvit Simonsen, ið leggur frá sær einaferð næsta ár, tá ið árinu eru blivin 67. Demmus Nicodemusen og Asbjørn Matras. Asbjørn kom umborð fyri 13 árum síðani. Hann skuldi bert vera avloysari í eina knappa viku, men er her enn, greiðir Sólvit frá við einum smíli og heldur, at her man vera gott at vera, tá ið so er. Demmus hevur verið við í 7 ár. Var burturi í 2 ár. Tá røkti systkinabarn hansara

Tummas Jóhan Hansen starvið. Egin Ørvarodd var eisini við í fleir ár, áðrenn hann legðist upp á land orsaka av sjúku. Umframt hesar hava eisini nógvir avloysarar verið, serliga um summarið, sigur Sólvit at enda

Framtíðin

Í morgin er aftur ein dagur. Sildberin skal eins og so oftani fyrr út at vitja Skúvoyingar. Sandoyingar kunnu eygleiða siglingarlagið. Áðrenn skipið leggur frá landi, fer skiparin út eftir vegnum. Jú, gongulagið minnir ikki sørt um rullandi bátin út eftir vágini. Hvussu verður við tí næsta skiparanum, ið skal taka við eftir Sólvit? Fer hann eisini at líkjast Sildberanum. Fyri tað mesta sita teir báðir kandidatarnir í bili, so ilt er at gera sær eina mynd av hesum samanburði. Lesarin, ið kennir til hesi viðurskipti kann gera sær sína egnu mynd.

At enda fara vit at ynskja bátinum og Sólvit tilluku við degnum!

Poul Eli Bærentsen av Tvøroyri fekk bygd nýggju Skúvoyarferguna